

Bild, se baksidan

Välkommen till Hede Hembygdsgård

Presentation över gårdens byggnader

Hede Hembygdsförening

Inger Grannes Väg 40

840 93 Hede

hede.hembygdsgard@telia.com

Oppgårdsstugan – från hemmanet "Opp-i-galn"

Byggdes år 1800 cirka och flyttades till Hembygdsgården år 1956.

Oppgårdsstugan användes tidigare som bostad och skjutsstation. På loftet förvarades kläder. Nu är huset visningsmiljö och där finns större delen av våra samlingar. Huset har barfre = förstukvist. Den hemfrid vi har laglig rätt till ändå sedan medeltiden gäller även på gårdstunet under bar himmel. I Härjedalen blev det ett ord – Barfre. Så småningom kom uttrycket att beteckna gårdsbron, mer eller mindre rikt smyckad. Förstukvisiten/ Barfren hade tidigare en central placering på byggnaden. Innan den flyttades till Hembygdsgården har den vänstra delen av huset sågats bort.

Huvuddelen av våra samlingar så som kläder och textilier, jakt och bruksföremål. Öppet för besökare sommartid

Västmostugan – Byggd år 1854

Från gården Västmon, flyttades till Hembygdsgården 1984. År 1854 startades i Västmostugan Hede kyrkbys första lant- och diversehandel av N.C. Berg. Sommaren 1984 överfördes byggnaden till Hede Hembygdsförening. Nu fungerar denna stuga som föreningens kontor men en Lanthandel har också inretts i ett rum på nedre våningen med utrustning från tiden det begav sig.

Sockenstugan/Samlingslokal

f.d. skola. Den bedöms vara från 1850-1870 talet. 1957 flyttades sockenstugan till Hembygdsgården. Stugan stod ursprungligen vid kyrkan i Hede. Den användes som skola och sockenstuga. Bystämmor har hållits där. Nu fungerar den som vävstuga och vid fester nyttjas köket för att laga Härjedalska nationalrätten "Flötgröt" m.m. Styrelsemöten hålls här.

Samlingslokalen

Byggdes år 2016 och inrymmer förutom samlingslokal även handikappanpassad toalett, dusch och tvättmöjligheter. Huvuddelen av våra samlingar så som kläder och textilier, jakt och bruksföremål. Öppet för besökare sommartid

Västmostugan – Byggd år 1854

Från gården Västmon, flyttades till Hembygdsgården 1984. År 1854 startades i Västmostugan Hede kyrkbys första lant- och diversehandel av N.C. Berg. Sommaren 1984 överfördes byggnaden till Hede Hembygdsförening. Nu fungerar denna stuga som föreningens kontor men en Lanthandel har också inretts i ett rum på nedre våningen med utrustning från tiden det begav sig.

Oppgårdshärbret

Härbre från "Opp-i-galn", Hede. Det bedöms vara byggt på 1700-talet. Förr förvarades kläder på övre våningen och mat på nedre. Nu är härbret förvaringsutrymme

Slåtterstörröset

Eldhuset, eller som det heter på dialekt, Störröset, kommer från Stora Kopparberg- Bergviks slåtteräng, Kvarnosen, utanför Hede, från år 1850 cirka. Förr användes stugan till matlagning under slåtterarbetet.

Under marknadsdagarna på Hembygdsgården kan man köpa sig en kolbulle, en gammal rätt som lagades i skogskojorna förr och som nu tillagas över öppen eld i störröset.

Grundsjöstugan

Kommer från Grundgården vid Grundsjön nordväst om Långå. Flyttad till Hembygdsgården i samband med Grundsjöns dämning år 1972. Den byggdes år 1800 av Olof Olofsson som kommit på obestånd och måste lämna sin gård Emres i Långå och bosatte sig på en fäbodvall vid Grundsjön. Där fanns förmodligen något enkelt hus att bo i till en början. I och med att man fått stugan färdig fick getterna sin plats under sovbritsarna. En vinter drog "Ol-Orsa" och hans hustru till Hälsingland för att tjäna ihop lite pengar. Barnen lämnades ensamma i stugan. Ett barn dog under tiden och sattes ut i en lada. Frampå vårvintern kom en skidåkare förbi och barnen ville då veta om det var långt kvar till våren då far och mor skulle komma hem.

Kyrkstugan – Byggd i slutet av 1960-talet

Kyrkstugan byggdes på platsen för att man skulle kunna placera ett mycket värdefullt innertak där. Detta innertak är fullt av målningar med religiösa motiv. Det hittades i en stuga på gården Kallmora och flyttades till gården Nyhem (numera kallat Kallmora) i Hede. Stugan revs och taket med målningarna förvarades sedan under 30 års tid i en stuga i prästgården innan det flyttades till Hembygdsgården. Här har föreningen tombola sommartid med föreningens egentillverkade vinster.

Ungdomslokal / Skolsal

Från Västerröstan, ca 4km från Hede. Byggår okänt. Byggdes upp som bagarstuga på Hembygdsgården våren 1984 och stod klar att användas följande sommar. En skolsal iordningsställs under våren 2018 i det ena av rummen.

Jo-Kaspersladan

Kommer från Rönningåsén, Särvsjön. Bedöms vara från 1800–1850. Flyttades till Hembygdsgården 1962. I ladan, en s.k. slåtterlada, förvarades förr hö. Idag används ladan som vedbod för gårdens alla öppenspisar.

Fiskestörröset

Kommer från Långsjön, Ransundet, och är från 1700-talet. 1958 flyttades störröset från Ransundet och renoverades. Många Hedebor fiskade i Långsjön och övernattade då i denna stuga. Stugan kallades Långsjöbua eller Gammelbua. Stugan har många gamla ristningar på innerväggarna.

Lada från Lunnäset

Ladan från Lunnäset flyttades till Hembygdsgården 1988.

Hedréns sladan

Kornlada från Hedrénsgården i Hede.

Ladan dateras till 1690-talet och flyttades till Hembygdsgården 1963. En inskription med årtalet 1699 finns in ristat. Ursprungligen förvarades korn i ladan, nu förvaras donerade redskap här och en utställning iordningsställdes sommaren 2017.

Västgårdshärbret

Ett härbre från "Västgaln" i Hede. Härbret bedöms vara från 1700-talet. Förut förvarades det säd i härbret och nu fungerar det som förråd här på hembygdsgården.

Hedrénsloftet

Ett loft och portluder som flyttades från gården Hedréns år 1966. Loftet bedöms vara från 1600-talet och det tillbyggda portlidret från ca 1800. Förr användes övre våningen till sovplats sommartid samt för förvaring av kläder.

På nedre våningen förvarades säd, ost, kött o.s.v. Nu fungerar loftet som förvaringsutrymme. I portlidret finns en del körredskap, bl.a. en släde och en trilla.

Röststugan

Röststugan är ett boningshus, en s.k. "parstuga", som kommer från gården "Röstan" uppe i Klockarberget straxt utanför Hede. Namnet Röststugan kommer från gården den ursprungligen stod på. Bedöms vara från ca. 1850. Förr var stugan ett boningshus. På somrarna används nu stugan som hembygdsgårdens servering. År 1939 uppfördes Röststugan på Hedes första hembygdsgård, Kyrkbyn 10:25 vid gamla Folkets Hus (nuvarande Korpenhuset). 1957 flyttades den till nuvarande hembygdsgård. 1955 erhöll Hede Hembygdsförening ett gåvobrev från Bergvik och Ala AB på 10 643 m² åkermark från fastigheten 38:1. I utbyte lämnades Kyrkbyn 10:25. Lagfart på den nya Hembygdsgården erhöles 1956.

Båthus från Skansvallen

Båthuset kommer från Skansvallen vid Långtjärn i trakterna av Grundsjön, Långå. Båthuset byggdes år 1854 och båten byggdes året före, d.v.s. 1853.

Båt och båthus skänktes hit till Hembygdsföreningen av Ulla och Karl-Olof Dahlin på Skansgården i Långå. På hösten 2014 flyttades båten och huset hit till Hembygdsgården

Hästen och timmerköraren

Uppsatt år 1995.

Minnesmärke över hästens insats i Härjedalens skogar.

Av konstnär Gunnar Hansson, Luleå

Risflogranen

Från Risflon, Sonfjället. Till Hede 1945.
Stubbens diameter 109 cm. Grindstolparna / entréportalerna vid bägge ingångarna på området samt dom tre stockarna som ligger innanför staketet kommer alla från denna, med Härjedalska mått mätt, enorma gran.

Scenen

Scenen byggdes i slutet av 1980-talet med virke skänkt av Karl-Olov Sundeberg och Lars Lunnehed.

Förutom byggnaderna på hembygdsgården finns också följande:

Flaggstång 18 meter hög. Ny uppsatt år 2006

Vägvisare Uppsatt år 2006

Hästparkering Uppsatt år 2006. Här får förböndernas hästar vila i februari på väg till Röros. Ryttare som passerar förbi är välkomna att vila sina hästar här.

Brunnställning

Tidigare stått på Jöns
Näås ägor på Ol-Persåsen,
Hede. Restaurerad 2006

Bagarstugan (Framsidesbilden)

Byggt 2017, här finns en modern vedeldad bakugn, degblandare och all annan tänkbar utrustning ni behöver för att baka gott tunnbröd. Man bokar enkelt bagarstugan i det skåp som finns utanför dörren. Man betalar hyran INNAN bakdagen via bg 476-2670, Swish 123 105 21 58 eller kontant på kontoret de dagar det är bemannat.

Inbjudan till medlemskap i Hede hembygdsförening

Hede Hembygdsförening är en aktiv förening, speciellt under sommarhalvåret, men aktiviteter pågår hela året på hembygdsgården. Utan allt det ideella arbete som läggs ner på vår hembygds gård skulle vi inte kunna bedriva den verksamhet vi har idag. Ca 85-90 personer har under det senaste åren varit oss behjälpliga på ett eller annat sätt, vilket vi härmed tackar för!

Ett medlemskap i Hede hembygdsförening kostar endast 150:-/enskild medlem och 200 :-/ familj och år. Som medlem får du hyra bagarstugan till rabatterat pris; 200:-, låna fällbara bord och bänkar från logen utan kostnad, samt låna ett bord utan kostnad på våra marknadsfredagar.

Dessutom bidrar Du till bevarandet av vår vackra hembygds gård. Bli medlem du också!

Enklast betalar du in vald medlemsavgift till BG 476-2670 eller via Swish 123 105 21 58. Ange vad betalningen gäller samt namn vid båda inbetalningssätten.

Vår vision ” Hede Hembygds gård skall vara en källa till inspiration, kunskap och glädje, där generationer möts och lär av varandra”.

Med vänlig hälsning

Styrelsen för Hede Hembygdsförening